

ПІДПРИЄМНИЦТВО, МЕНЕДЖМЕНТ, МАРКЕТИНГ
ENTREPRENEURSHIP, MANAGEMENT, MARKETING

УДК 338.2:316.42

DOI: 10.31651/2076-5843-2025-3-72-81

РУДЕНКО Микола Вікторович¹

доктор економічних наук, професор

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1966-7695>

mykola_rudenko@ukr.net

ГАРЯГА Леся Олегівна¹

доктор економічних наук, доцент

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5266-797X>

garyaga@ukr.net

КРАВЧЕНКО Олена Олексіївна¹

кандидат економічних наук, доцент

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8776-4462>

olena_kravchenko17@ukr.net

БОЙЧУК Олег Георгійович¹

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-7171-8191>

olegboichuk@gmail.com

¹Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького,
м. Черкаси, Україна

**РОЛЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ФОРМУВАННІ ГЕОЕКОНОМІЧНОЇ
СТРАТЕГІЇ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ**

***Анотація.** У статті досліджено роль цифрової трансформації у формуванні гео економічної стратегії повоєнного відновлення України. Визначено сутність категорії цифрової трансформації у контексті формування гео економічної стратегії. Окреслено методологічний взаємозв'язок між технологічними змінами та гео економічними пріоритетами держави, формуючи підґрунтя для розроблення стратегічних підходів до комплексного використання цифрового потенціалу. Охарактеризовано ключові напрями цифрової трансформації України у контексті повоєнного відновлення та їхній вплив на економічний суверенітет. Виділено туристичний сектор, як один із ключових напрямків повоєнного відновлення України. Визначено перспективні напрями розвитку цифрової гео економічної стратегії України, які відображають необхідність комплексної модернізації країни, заснованої на інноваціях, відкритості та інтеграції у глобальні ринки.*

***Ключові слова:** цифрова трансформація, гео економічна стратегія, повоєнне відновлення, сталий розвиток, конкурентоспроможність, туризм, економічний суверенітет, торгівля, управління потенціалом, цифровізація.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах посилення гео економічної конкуренції та переходу до цифрової парадигми розвитку держави стикаються з новими системними викликами, що потребують комплексного аналізу та стратегічного реагування. Цифровізація, яка перетворилася на ключовий драйвер глобальних ринків, змінює механізми функціонування економіки, державного управління, міжнародної взаємодії та безпекових інституцій. Високі темпи розвитку цифрових рішень, поширення штучного інтелекту, блокчейн-технологій, великих даних, кіберфізичних систем та онлайн-платформ формують нові правила глобальної економіки, що вимагають від країн здатності швидко адаптуватися, переосмислювати моделі розвитку та впроваджувати інноваційні інструменти управління.

Для України проблема цифрової трансформації набуває особливого значення у контексті повоєнного відновлення та зміцнення економічного суверенітету. З одного боку, цифрові технології відкривають можливості для модернізації інфраструктури, оптимізації управлінських процесів, підвищення прозорості та інтеграції у світові ринки. З іншого боку,

країна стикається з викликами: нерівномірний розвиток цифрової інфраструктури, дефіцит висококваліфікованого людського капіталу, ризики кіберзлочинності, посилення залежності від зовнішніх технологічних рішень, загроза цифрової нерівності тощо.

В умовах вітчизняних реалій проблема цифрової трансформації постає як багатовимірний процес, що охоплює технологічні, економічні, соціальні та інституційні аспекти. Її комплексний аналіз є необхідною умовою для визначення ефективних інструментів реалізації цифрової політики, формування конкурентоспроможної економіки, відновлення та модернізації країни, а також посилення її позицій на глобальній арені. У цьому контексті особливої актуальності набуває дослідження взаємозв'язку цифрової трансформації та гео економічної стратегії України як підґрунтя для забезпечення сталого розвитку, міжнародної інтеграції та економічного суверенітету.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Цифрова трансформація сучасних явищ і економічних процесів активно досліджується як зарубіжними, так й українськими науковцями. Основоположники цифровізації Т. Мезенборг і Д. Тапскот [1] сформувавши базові підходи до розуміння сутності цифрової економіки, К. Шваб [2] розкрив її значення у контексті Четвертої промислової революції, Е. Бріньюльссон і Е. Макафі [3] акцентують на впливі цифровізації на продуктивність, структуру ринку праці та нові моделі економічної діяльності.

Вітчизняні дослідники, наприклад І. Кайда [4] розглядає цифровізацію як ключовий чинник підвищення конкурентоспроможності українського бізнесу, підкреслюючи її стратегічне значення в умовах глобальної конкуренції, Н. Пантелєєва [5] описує цифрову економіку як сучасний тренд розвитку суспільства, В. Гончаренко та А. Пожара [6] висвітлюють гео економічні аспекти цифровізації, зокрема вплив розвитку світового ринку ІТ-послуг на економічну безпеку держави, Ю. Смоляк [7] аналізує можливості цифрових технологій для бізнесу в умовах зростання глобальних викликів, роблячи акцент на адаптаційних механізмах підприємств, Є. Кирилук [8] деталізує суспільні ефекти цифрової трансформації економіки України, В. Семанок та Н. Мельник [9] досліджують вплив цифрових технологій на інформаційне середовище бізнесу в умовах п'ятої промислової революції, О. Перепелюкова та О. Денисюк [10] аналізують гео економічну стратегію України та її регіонально-інтеграційні пріоритети і т.д.

Попри наявну значну кількість наукових праць з окресленого напрямку, недостатньо дослідженими, на нашу думку, залишаються питання ролі цифрових технологій у формуванні гео економічної стратегії України та їх значення для повоєнного відновлення, зміцнення економічного суверенітету й розвитку різних секторів економіки.

Метою статті є аналіз ролі цифрової трансформації у формуванні гео економічної стратегії повоєнного відновлення України, визначення ключових напрямів використання цифрових технологій у процесах економічної модернізації та підсилення конкурентоспроможності держави на глобальних ринках. Особлива увага приділяється оцінці впливу цифрової інфраструктури, платформних рішень і смарт-технологій на процеси відбудови та зміцнення економічного суверенітету, а також визначення потенціалу цифровізації туристичного сектору як одного з драйверів гео економічного позиціонування України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується зростанням ролі технологічних інновацій, що визначають нові підходи до формування економічної динаміки та міжнародної взаємодії. Поступове поєднання цифрових рішень із традиційними механізмами господарювання змінює структуру економічних процесів, формує нові типи конкурентних переваг і трансформує стратегічні орієнтири держав [11]. У таких умовах цифрова трансформація та гео економічна стратегія постають як взаємопов'язані чинники, що визначають здатність країни адаптуватися до глобальних тенденцій і забезпечувати стійкий розвиток.

Цифрова трансформація розглядається у сучасній науковій літературі як комплексний процес упровадження цифрових технологій у всі сфери економічної діяльності та суспільного

життя, що змінює усталені моделі управління, виробництва та комунікацій. Її сутність полягає не лише в автоматизації або оптимізації процесів, а в переході до нової парадигми розвитку, де ключову роль відіграють дані, інтелектуальні системи та мережеві взаємодії. У такому підході цифровізація стає каталізатором модернізації, підвищення ефективності, прискорення інноваційних циклів та формування глобальної конкурентоспроможності [12].

Поточний стан цифрового розвитку української економіки демонструє високу стійкість та адаптивність до умов сучасних викликів та загроз, зокрема дії військового стану. Попри значні інституційні, фінансові та інфраструктурні виклики, цифрова трансформація не лише не призупинилася, а й набула прискореного характеру в окремих секторах. Зауважимо, що цифрові технології стали критично важливими для забезпечення безперервності економічних процесів і державного управління. За даними Українського інституту майбутнього [13] внутрішній ринок споживання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) стало продовжує зростати, що свідчить про поглиблення цифровізації взаємодії між державою, бізнесом і громадянами (рис. 1).

Рис. 1 - Український ринок споживання ІКТ, млрд дол. США

Джерело: побудовано авторами з використанням [13]

Наведені прогностичні дані та аналітичні оцінки підтверджують, що цифровий розвиток в Україні має системний і незворотний характер. Незважаючи на збройну агресію та військовий стан, з його безпосереднім впливом на економіку, водночас виступив каталізатором цифрових змін, прискоривши впровадження інноваційних рішень та підвищивши роль цифрових технологій як ключового чинника економічної стійкості та повоєнного відновлення.

Гео економічна стратегія, у свою чергу, охоплює систему довгострокових рішень держави, спрямованих на забезпечення конкурентних переваг у світовому економічному просторі та ефективну інтеграцію у глобальні ринки [10, с. 41]. Вона охоплює зовнішньоекономічну політику, інвестиційну привабливість, міжнародні партнерства, участь у ланцюгах доданої вартості та розвиток внутрішніх факторів, що визначають економічну стійкість. У контексті сучасної глобалізації гео економічна стратегія дедалі більше ґрунтується на цифрових інструментах, які забезпечують швидкість обміну інформацією, доступ до світових ринків та можливість створення високотехнологічних продуктів.

Методологічно зв'язок між цифровою трансформацією та гео економічною стратегією ґрунтується на декількох ключових концепціях:

- по-перше, інноваційна парадигма економічного розвитку підкреслює, що технологічні рішення стають ключовим джерелом економічної сили держави та визначають її конкурентні переваги;

– по-друге, концепція мережевої економіки фіксує глобальний зсув від традиційних індустріальних структур до цифрових платформ, хмарних технологій і децентралізованих систем управління;

– по-третє, підхід щодо сталого розвитку акцентує увагу, що цифрові інструменти здатні забезпечити оптимальний баланс між економічним зростанням, безпекою та раціональним використанням ресурсів, створюючи основу для довгострокової стійкості національної економіки.

В контексті дослідження авторів важливим є міжнародний досвід країн, які здійснювали масштабну відбудову або системну модернізацію після кризових періодів. Практика Естонії, Південної Кореї, Сінгапуру та Ізраїлю показує, що цифрова трансформація може стати фундаментом швидкого економічного зростання, зниження транзакційних витрат, розвитку технологічних кластерів і залучення інвестицій. Наведені кейси демонструють, що саме цифровізація сприяє побудові «економіки довіри», як необхідного чинника для міжнародної співпраці, інвестицій та глобальної інтеграції.

У такому теоретико-методологічному контексті цифрова трансформація постає не як допоміжний інструмент відбудови, а як системо-утворюючий елемент геоекономічної стратегії України. У повоєнний період вона стане одним із ключових чинників модернізації національної економіки, визначально впливаючи на конкурентоспроможність держави та секторні напрями розвитку, зокрема телекомунікацію, оборонну промисловість, економічний блок, сектор туризму (табл. 1).

Таблиця 1 – Ключові напрями цифрової трансформації України у контексті повоєнного відновлення та їхній вплив на економічний суверенітет

Напрямок цифрової трансформації	Основні результати (2024–2025 рр.)	Вплив на економічний суверенітет	Роль для повоєнного відновлення
Електронне урядування (Дія)	19+ млн користувачів; 20+ послуг повністю автоматизовано; скорочення часу отримання послуг у 6–12 разів	Зниження корупційних ризиків, підвищення прозорості держави	Прискорення відновлення інституцій, спрощення взаємодії громадян і бізнесу
Телекомунікації та 4G/5G	Відновлення довоєнного рівня покриття; модернізація мереж	Стабільність комунікацій, безпека даних	Основа для роботи бізнесу, логістики, оборонних систем
Хмарні та дата-центрові рішення	Розширення хмарних сервісів, побудова критичної цифрової інфраструктури	Зменшення залежності від іноземних технологій	Безпечне зберігання даних, можливість масштабування сервісів
Оборонні цифрові технології	Розвиток дронів, AI-систем, цифрових бойових платформ	Підвищення обороноздатності та технологічної автономії	Вирішальний фактор перемоги та безпеки
Цифровізація МСП (малих та середніх під-в)	Зростання продуктивності на 15–30%	Підвищення самодостатності економіки	Модернізація бізнесу, швидке відновлення ринків
Цифровізація туризму	Віртуальні тури, цифрові карти, онлайн-сервіси бронювання	Формування позитивного іміджу України, зростання валютних надходжень	Відновлення регіонів, збільшення туристичних потоків

Джерело: сформовано авторами з використанням [3; 5; 8; 11; 14-17]

У ширшому контексті післявоєнної відбудови наша держава, повинна розглядати цифрову трансформацію як ключовий інструмент зміцнення економічної стійкості та підвищення конкурентоспроможності на глобальному ринку. Динаміка розвитку цифрового сектору підтверджує цей потенціал: IT-галузь залишається однією з найбільш адаптивних і швидкозростаючих сфер, формуючи в межах 5% ВВП держави та забезпечуючи стабільний приплив валютної виручки навіть у період військового стану та бойових дій. Така роль цифрової економіки посилюється високою мобільністю бізнес-процесів і здатністю цифрових рішень швидко масштабуватися у відповідь на потреби національного розвитку.

Одним із визначальних трендів, зазначених в таблиці 1, є розширення електронного урядування. Платформа «Дія» стала інфраструктурним ядром цифрової держави: кількість її користувачів перевищила 19 млн, а понад 20 державних послуг стали повністю автоматизованими, що не лише скоротило адміністративні витрати, а й знизило корупційні ризики завдяки мінімізації контакту громадянина з державним апаратом [14]. У порівнянні з 2019 роком, середній час отримання базових державних послуг скоротився у 6-10 разів, що вважається прямим показником підвищення ефективності державного управління.

Відбувається постійне зростання інвестицій у відновлення та модернізацію телекомунікаційних мереж. Частка покриття швидкісним мобільним інтернетом у 2024–2025 рр. була відновлена до довоєнних показників, а розвиток 4G/5G-рішень залишається стратегічним фактором для інноваційних секторів, зокрема агротехнологій, оборонних систем, торгівлі та промислової автоматизації [6].

Цифрова трансформація суттєво підсилює економічний суверенітет через розвиток сектору оборонних технологій [18]. Українська екосистема дронів, систем штучного інтелекту та інструментів аналізу даних стала однією з найбільш динамічних у Європі. Частка інновацій у сфері військово-технічних рішень зросла на рівні малих і середніх компаній, що формує стійкий технологічний кластер, незалежний від зовнішніх ринків.

На постійній основі відбувається процес цифровізації малого та середнього бізнесу, шляхом впровадження CRM-систем, маркетингової автоматизації, онлайн-продажів, хмарних сервісів тощо [19]. Застосування наведених інструментів призвело до підвищення операційної ефективності на 15–30% залежно від галузі, створивши підґрунтя для швидкого відновлення виробничого та торговельного потенціалу представників бізнесу.

Зважаючи на потужні сильні сторони цифрової трансформації, зауважимо, що важливим є аспект цифрової безпеки. Зростання кіберзагроз, гібридний формат війни та ризики зовнішнього втручання роблять кіберзахист одним із фундаментальних чинників економічної стійкості. Розбудова національної кіберінфраструктури, розвиток систем раннього виявлення загроз і створення механізмів захисту критичних даних зміцнюють економічний суверенітет, а також посилюють позиції України як надійного партнера в цифровому просторі [15].

Окремо виділимо туристичний сектор, який має значний потенціал стати одним із ключових напрямків повоєнного відновлення України, особливо в сфері військового туризму. Перехід до цифрових моделей управління, реконструкції та просування туристичних ресурсів створює передумови для побудови інноваційної, конкурентоспроможної та відкритої туристичної екосистеми [17]. В умовах повоєнного відновлення є всі можливості трансформувати туризм у сферу, що формує імідж держави, зміцнює міжнародні зв'язки та сприяє залученню інвестицій [20].

Післявоєнний туризм виступає одним із найдієвіших каналів міжнародного позиціонування країни. Досвід повоєнних держав демонструє, що саме туризм здатен швидко реагувати на динаміку попиту, генерувати робочі місця, активізувати локальні економіки та відновлювати соціальну інфраструктуру. Для України зазначені функції поєднуються з важливим геополітичним аспектом, формуючи впевненість партнерів у стійкість держави, її відкритість до інновацій та готовність до інтеграції у глобальний простір.

Цифрова трансформація не просто модернізує туристичний сектор, а формує його як стратегічний гео економічний ресурс. Туризм може стати інструментом зміцнення економічного суверенітету, міжнародного позиціонування та інтеграції України в глобальні ринки. Водночас ефективність цих процесів значною мірою залежить від здатності держави поглиблювати цифрову інтеграцію з міжнародними ринками, залучати інвестиції через інноваційні інструменти та вибудовувати нові логістичні й торговельні коридори.

Критично важливим для України напрямом є поглиблення цифрової інтеграції з Європейським Союзом, що передбачає гармонізацію стандартів, технічну сумісність інфраструктури та поступове включення нашої держави до єдиного європейського цифрового простору. Укладення угоди про «цифровий безвіз» стало важливим етапом, який відкрив

доступ українських суб'єктів господарювання до спільних цифрових сервісів ЄС, розширив можливості транскордонної торгівлі та стимулював розвиток інноваційних екосистем.

На глобальному рівні цифрова інтеграція та розвиток діджитал платформ, хмарних інфраструктур та сервісів електронної комерції забезпечує українським компаніям умови для розширення власної присутності на ринках не лише країн ЄС, а й Північної Америки, Азійсько-Тихоокеанського регіону та Близького Сходу.

На думку авторів, геоекономічна стратегія повоєнного відновлення України повинна базуватися, в тому числі, на формуванні транзитного торговельного вузла між Європою та Азією, у межах якої цифрові технології виступають визначальним інструментом забезпечення ефективності транспортно-логістичних процесів [21]. Впровадження систем e-logistics уможлиблює оптимізацію транспортних маршрутів, автоматизацію контролю вантажоперевезень та інтеграцію морських, залізничних і автомобільних хабів у єдине цифрове середовище. Паралельний розвиток цифрових торговельних платформ – систем eTrade полегшує вихід українських товарів на міжнародні ринки, мінімізує вплив людського чинника та забезпечує високий рівень прозорості зовнішньоторговельних операцій.

Зважаючи на стратегічну важливість цифрової трансформації та її ключову роль у формуванні геоекономічної стратегії України, процес цифровізації супроводжується низкою системних викликів, що охоплюють інфраструктурні, кадрові, регуляторні та безпекові виміри [22]. Наведені чинники визначатимуть ефективність повоєнного відновлення, темпи модернізації та здатність держави реалізувати потенціал цифрової економіки, що безпосередньо впливає на формування економічної стійкості та міжнародної конкурентоспроможності України.

Вважаємо, що одним з ключових обмежень залишається відновлення та модернізація цифрової інфраструктури, значна частина якої зазнала руйнувань чи ушкоджень внаслідок збройної агресії. Пошкодження телекомунікаційних мереж, енергетичних підстанцій, дата-центрів та інших об'єктів критичної інфраструктури створює суттєві перешкоди для забезпечення стабільності роботи цифрових сервісів. Паралельно з цим Україна стикається з безпрецедентним посиленням кіберзагроз. Кібернапади на державні інституції, військову інфраструктуру, енергосистеми та приватний бізнес є сучасними вітчизняними реаліями, що потребує посилення безпекової складової цифрової трансформації.

З огляду на окреслені виклики цифрової трансформації та їхній системний вплив на економіку країни, в контексті повоєнного відновлення, особливого значення набуває формування перспективних напрямів цифрової геоекономічної стратегії України. На думку авторського колективу, перспективні напрями відображають необхідність комплексної модернізації країни, заснованої на інноваціях, відкритості та інтеграції у глобальні ринки. Виділимо основні перспективні напрями розвитку цифрової геоекономічної стратегії України (табл. 2).

Узагальнені в таблиці 2 напрями відображають багатовимірність та багатовекторність цифрової геоекономічної стратегії України. Зауважимо, що цифровізація перестає бути окремим секторним явищем і перетворюється на інтегративний інструмент трансформації економіки, управління та міжнародної взаємодії. Кожен із напрямів – від формування цифрових економічних зон до впровадження технологій «розумної відбудови» – охоплює ключові сегменти розвитку, які здатні забезпечити прискорене економічне зростання та підвищення інноваційної спроможності України. Особливе значення має їх синергія, оскільки сукупно наведені в таблиці напрями формують системну основу для модернізації держави, орієнтовану на технологічну автономію, підвищення конкурентоспроможності та інтеграцію України у глобальні цифрові ринки.

Таблиця 2 – Перспективні напрями розвитку цифрової гео економічної стратегії України

Напрямок	Сутність та ключові елементи	Очікувані результати	Гео економічне значення
Цифрова економічна зона	Спеціальний режим для ІТ, стартапів, R&D; стимулювання інновацій; податкові та інституційні переваги	Зростання експорту ІТ-послуг; залучення інвестицій; поява нових технологічних хабів	Формування України як цифрового центру Східної Європи; підсилення технологічної автономії
Digital diplomacy	Використання цифрових платформ для міжнародної комунікації, інвестиційного PR, просування бренду «Digital Ukraine»	Зміцнення міжнародного партнерства; збільшення зовнішніх інвестицій; посилення іміджу	Підвищення глобальної впізнаваності; розширення присутності у світовому цифровому просторі
Смарт-міста та інноваційні кластери	Інтелектуальні системи управління містами; впровадження AR/VR; розвиток кластерів для інноваційної економіки	Відбудова територій на основі нових стандартів; підвищення якості життя; розвиток локальних економік	Формування точок економічного зростання; інтеграція у глобальні інноваційні мережі
Цифровий туризм	AR/VR-моделі пам'яток; онлайн-платформи; цифрові маршрути; інструменти безпеки	Відновлення туристичного потоку; зростання доходів; покращення іміджу країни	Підсилення гуманітарної та економічної складової гео економічної стратегії
Підтримка стартапів і креативних індустрій	Фонди фінансування; грантові програми; стимулювання EdTech; розвиток digital-культури	Розвиток нових секторів економіки; зростання зайнятості; високий рівень інноваційної активності	Підвищення конкурентоспроможності; формування економіки знань
Технології «розумної відбудови»	ВІМ-моделювання; дрони; цифровий моніторинг будівництва; аналітика даних	Прискорення реконструкції; підвищення прозорості; зменшення витрат	Формування сучасної, технологічної інфраструктури; зміцнення довіри інвесторів

Джерело: сформовано авторами

Наведені авторами перспективні напрями розвитку цифрової гео економічної стратегії України відображають не лише бачення цифрового розвитку у повоєнний період, а й закладає фундамент для довгострокової гео економічної трансформації, яка здатна забезпечити Україні стійкі позиції у новій цифровій архітектурі світової економіки.

Висновки. Отже, цифрова трансформація є одним із ключових чинників формування гео економічної стратегії повоєнного відновлення України. В сучасних умовах вона виступає фундаментальною основою модернізації національної економіки, зміцнення її стійкості та підвищення конкурентоспроможності на глобальних ринках. Проведений аналіз засвідчив, що цифрові технології формують нові механізми економічної взаємодії, посилюють прозорість державних інституцій та створюють умови для інтеграції України у світовий цифровий простір.

Разом із тим результати дослідження свідчать про наявність системних викликів, що супроводжують цифрову трансформацію: повоєнне руйнування інфраструктури, нестачу кваліфікованих кадрів, кіберзагрози та нерівномірний доступ до цифрових сервісів. Подолання зазначених обмежень потребує комплексної державної політики, тісної взаємодії держави, бізнесу та громад, а також розширення міжнародної співпраці у сфері цифрових технологій та безпеки.

У подальших авторських дослідженнях буде зосереджено увагу на розробці моделей цифрової трансформації окремих секторів економіки, оцінці ефективності використання цифрових інструментів, аналізі впливу цифровізації на міжнародні позиції України. Окремим вектором досліджень може бути аналіз можливих механізмів залучення інвестицій в економіку України через цифрові платформи, оптимізації логістичних і торговельних

ланцюгів, впровадження інструментів електронної комерції, фінтех-рішень і державних цифрових сервісів.

Список використаних джерел

1. Tapscott D. The Digital Economy. Promise and Peril in the Age of Networked Intelligence. New York: McGraw-Hill, 1995. 345 p.
2. Schwab K. The fourth industrial revolution: What it means, how to respond. World Economic Forum. 2016. URL: <https://www.weforum.org/stories/2016/01/the-fourth-industrial-revolution-what-it-means-and-how-to-respond> (дата звернення 10.09.2025).
3. McAfee A., Brynjolfsson E. Machine, platform, crowd: harnessing our digital future. New York: WW Norton & Company, 2017. 416 p.
4. Кайда І.Ф. Цифрова трансформація як ключовий фактор підвищення конкурентоспроможності українського бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5761/5703> (дата звернення 10.09.2025).
5. Пантелеєва Н.М., Колодій С.Ю., Ребрик М.А. Цифрова економіка як ключовий тренд розвитку постіндустріального суспільства: монографія. К.: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. 299 с.
6. Гончаренко В.В., Пожар А.А. Геоелектронні аспекти цифровізації: світовий ринок ІТ-послуг і стратегічні пріоритети економічної безпеки країн. *Економічний простір*. 2025. № 204. С.68-74.
7. Смоляк Ю.Ю. Цифрова трансформація: нові можливості для бізнесу в умовах глобальних викликів. *Молодий вчений*. 2025. № 1 (132). С. 184-187.
8. Кирилюк Є.М. Суспільні ефекти цифрової трансформації економіки України. *Вісник Черкаського національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2023. № 27(1-2). С. 98-104.
9. Семанюк В., Мельник Н. Вплив цифрових технологій на інформаційне середовище бізнесу в умовах п'ятої промислової революції. *Вісник економіки*. 2022. №. 3. С. 203-212.
10. Перепелюкова О.В, Денисюк О.В. Геоелектронна стратегія України та її регіонально-інтеграційні пріоритети. *Економіка та право*. 2016. № 2. С. 40-45.
11. Riepina I. Innovative entrepreneurship: approach to facing relevant socio-humanitarian and technological challenges: collective monograph. Lviv-Torun: liha-pres, 2019. 204 p.
12. Цифрова трансформація посилює демократію та стійкість України. Міністерство цифрової трансформації. 2025. URL: <https://digitalstate.gov.ua/uk/news/govtech/in-ukraine-digital-transformation-fuels-democratic-engagement-and-state-resilience?utm> (дата звернення 10.09.2025).
13. Україна 2030Є – країна з розвинутою цифровою економікою. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html#6-2-2> (дата звернення 10.09.2025).
14. Офіційні напрями цифрової політики, інструменти e-government та екосистема «Дія». Міністерство цифрової трансформації. 2023. URL: <https://thedigital.gov.ua/?utm> (дата звернення 10.09.2025).
15. Практичні кейси реагування на кібератаки, співпраця з міжнародними партнерами, інструменти стійкості. Національний координаційний центр кібербезпеки. 2023. URL: https://www.rnbo.gov.ua/files/%D0%9D%D0%9A%D0%A6%D0%9A/2023/Cyber%20digest_August_2023_EN.pdf?utm (дата звернення 10.09.2025).
16. Руденко М.В. Туризм в умовах повоєнного відновлення України: геоелектронні аспекти. *Вісник НТУ «ХПІ» (економічні науки)*. 2024. №6. С. 115-119.
17. Чукіна І.В. Управління туризмом в умовах війни та стратегія розвитку на майбутнє. *Ефективна економіка*. 2024. №2. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/download/3106/3142/7534> (дата звернення 10.09.2025).
18. Амеліна Н.К., Комчатних О.В., Левіщенко О.С. Цифровізація як основний фактор розвитку економіки бізнесу. *Академічні візії*. 2024. № 35. С. 1–11.
19. Руденко М.В., Кирилюк Є.М., Хуторна М.Є. Цифровізація: маркетингові тренди та платформи реалізації. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2022. № 5-6 (294-295), С. 80-88.
20. Пасєка С.Р., Пісецький М.М. Геоелектронні детермінанти розвитку туристичної галузі України в умовах викликів сьогодення. *Вісник Черкаського національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2025. № 2. С. 174-184.

21. Хаустова В.Є., Крячко Є.М., Бондаренко Д.В. Оцінка процесів цифровізації в країнах світу та Україні у світових індексах і рейтингах. *Бізнес інформ.* 2024. № 9. С. 75–93.
22. Лазаренко М.О. Цифрова трансформація як імператив інноваційного розвитку бізнес-процесів в Україні. *Економічний простір.* 2025. № 200. С. 64-69.

References

1. Tapscott, D. (1995). *The Digital Economy. Promise and Peril in the Age of Networked Intelligence.* New York: McGraw-Hill (in Engl).
2. Schwab, K. (2016). *The fourth industrial revolution: What it means, how to respond.* *World Economic Forum.* <https://www.weforum.org/stories/2016/01/the-fourth-industrial-revolution-what-it-means-and-how-to-respond>. (in Engl).
3. McAfee, A., Brynjolfsson, E. (2017). *Machine, platform, crowd: harnessing our digital future.* New York: WW Norton & Company. (in Engl).
4. Kaida, I.F. (2025). *Tsyfrova transformatsiya yak klyuchovyy faktor pidvyshchennya konkurentospromozhnosti ukrayins'koho biznesu* [Digital transformation as a key factor in increasing the competitiveness of Ukrainian business]. *Ekonomika ta suspil'stvo*, 72 <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5761/5703> (in Ukr).
5. Panteleeva, N.M., Kolodiy, S.Yu. & Rebyk M.A. (2019). *Tsyfrova ekonomika yak klyuchovyy trend rozvytku postindustrial'noho suspil'stva* [Digital economy as a key trend in the development of post-industrial society]: monograph. Kyiv: State Higher Educational Institution “University of Banking” (in Ukr).
6. Goncharenko, V.V. & Pozhar, A.A. (2025). *Heoekonomichni aspekty tsyfrovizatsiyi: svitovyy rynek IT-posluh i stratehichni priorytety ekonomichnoyi bezpeky krayin* [Geoeconomic aspects of digitalization: the world market of IT services and strategic priorities of economic security of countries]. *Ekonomichnyy prostir*, 204 (in Ukr).
7. Smolyak, Yu.Yu. (2025). *Tsyfrova transformatsiya: novi mozhyvosti dlya biznesu v umovakh hlobal'nykh vykykiv* [Digital transformation: new opportunities for business in the face of global challenges]. *Molody vcheny*, 1(132) (in Ukr).
8. Kyrylyuk, E.M. (2023). *Suspil'ni efekty tsyfrovoyi transformatsiyi ekonomiky Ukrainy* [Social effects of the digital transformation of the economy of Ukraine]. *Visnyk Cherkas'koho natsional'noho universytetu. Seriya «Ekonomichni nauky»*, 27(1-2) (in Ukr).
9. Semanyuk, V. & Melnyk, N. (2022). *Vplyv tsyfrovyykh tekhnolohiy na informatsiyne seredovyshche biznesu v umovakh p'yatoyi promyslovyi revolyutsiyi* [The impact of digital technologies on the information environment of business in the conditions of the fifth industrial revolution]. *Visnyk ekonomiky*, 3 (in Ukr).
10. Perepelyukova, O.V. & Denysyuk, O.V. (2016). *Heoekonomichna stratehiya Ukrainy ta yiyi rehional'no-intehratsiyi priorytety* [Geoeconomic strategy of Ukraine and its regional integration priorities]. *Ekonomika ta pravo*, 2 (in Ukr).
11. Riepina I. (2019). *Innovative entrepreneurship: approach to facing relevant socio-humanitarian and technological challenges*: collective monograph. Lviv-Toruń: liha-pres (in Engl).
12. Ministry of Digital Transformation (2025). *Digital Transformation Fuels Democracy and Resilience in Ukraine.* <https://digitalstate.gov.ua/uk/news/govtech/in-ukraine-digital-transformation-fuels-democratic-engagement-and-state-resilience?utm> (in Ukr).
13. Ukrainian Institute of the Future (2025). *Ukraine 2030E – a country with a developed digital economy.* <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html#6-2-2> (in Ukr).
14. Ministry of Digital Transformation (2023). *Official directions of digital policy, e-government tools and the “Diya” ecosystem.* <https://thedigital.gov.ua/?utm> (in Ukr).
15. National Cybersecurity Coordination Center (2023). *Practical cases of responding to cyberattacks, cooperation with international partners, resilience tools.* https://www.rnbo.gov.ua/files/%D0%9D%D0%9A%D0%A6%D0%9A/2023/Cyber%20digest_August_2023_EN.pdf?utm (in Ukr).
16. Rudenko, M.V. (2024). *Turyzm v umovakh povoyennoho vidnovlennya Ukrainy: heoekonomichni aspekty* [Tourism in the conditions of post-war reconstruction of Ukraine: geoeconomic aspects]. *Visnyk NTU «KHPI» (ekonomichni nauky)*, 6 (in Ukr).
17. Chukina, I.V. (2024). *Upravlinnya turyzmozom v umovakh viyny ta stratehiya rozvytku na maybutnye* [Tourism management in wartime and development strategy for the future]. *Efektivna ekonomika*, 2 <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/download/3106/3142/7534> (in Ukr).
18. Amelina, N.K., Komchatnykh, O.V. & Levishchenko, O.S. (2024). *Tsyfrovizatsiya yak osnovnyy faktor rozvytku ekonomiky biznesu* [Digitalization as the main factor in the development of the business economy]. *Akademichni viziyyi*, 35 (in Ukr).

19. Rudenko, M.V., Kyrylyuk, E.M. & Khutorna, M.E. (2022). *Tsyfrovizatsiya: marketynhovi trendy ta platfomy realizatsiyi* [Digitalization: marketing trends and implementation platforms]. *Naukovyy visnyk Odes'koho natsional'noho ekonomichnoho universytetu*, 5-6(294-295) (in Ukr).

20. Paseka, S.R. & Pisetsky, M.M. (2025). *Heoekonomichni determinanty rozvytku turystychnoyi haluzi Ukrainy v umovakh vyklykiv s'ohodennya* [Geoeconomic determinants of the development of the tourism industry of Ukraine in the context of current challenges]. *Visnyk Cherkas'koho natsional'noho universytetu. Seriya «Ekonomichni nauky»*, 2 (in Ukr).

21. Khaustova, V.E., Kryachko, E.M. & Bondarenko, D.V. (2024). *Otsinka protsesiv tsyfrovizatsiyi v krayinakh svitu ta Ukraini u svitovykh indeksakh i reytnykhakh* [Assessment of digitalization processes in countries around the world and Ukraine in world indices and ratings]. *Biznes inform*, 9 (in Ukr).

22. Lazarenko, M.O. (2025). *Tsyfrova transformatsiya yak imperatyv innovatsynoho rozvytku biznes-protsesiv a Ukraini* [Digital transformation as an imperative for innovative development of business processes in Ukraine]. *Ekonomichnyy prostir*, 200 (in Ukr).

RUĐENKO Mykola¹

Doctor of Economic Sciences, Professor

KRAVCHENKO Olena¹

PhD in Economics, Associate Professor,

HARIAHA Lesia¹

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor

BOICHUK Oleg¹

PhD student in the second year

¹Bogdan Khmelnytsky National University of Cherkasy,
Cherkasy, Ukraine

THE ROLE OF DIGITAL TRANSFORMATION IN FORMING THE GEO-ECONOMIC STRATEGY OF UKRAINE'S POST-WAR RECONSTRUCTION

Introduction. *The current stage of development of the world economy is characterized by the growing role of technological innovations, which determine new approaches to the formation of economic dynamics and international interaction. The gradual combination of digital solutions with traditional management mechanisms changes the structure of economic processes, forms new types of competitive advantages and transforms the strategic orientations of states. In such conditions, digital transformation and geo-economic strategy appear as interrelated factors that determine the country's ability to adapt to global trends and ensure sustainable development.*

The purpose of the article is to analyze the role of digital transformation in shaping the geo-economic strategy of Ukraine's post-war recovery, identify key areas of using digital technologies in the processes of economic modernization and strengthening the state's competitiveness in global markets.

Results. *The article examines the role of digital transformation in the formation of the geo-economic strategy of post-war recovery of Ukraine. The essence of the category of digital transformation in the context of the formation of a geo-economic strategy is determined. The methodological relationship between technological changes and geo-economic priorities of the state is outlined, forming the basis for the development of strategic approaches to the integrated use of digital potential. The key directions of digital transformation of Ukraine in the context of post-war recovery and their impact on economic sovereignty are characterized. It is determined that a critically important direction for Ukraine is the deepening of digital integration with the European Union, which involves the harmonization of standards, technical compatibility of infrastructure and the gradual inclusion of our state into a single European digital space. The tourism sector is highlighted as one of the key directions of post-war recovery of Ukraine. Promising directions for the development of the digital geo-economic strategy of Ukraine are indicated, which reflect the need for comprehensive modernization of the country based on innovation, openness and integration into global markets. Each of the described areas covers key segments of development that can ensure accelerated economic growth and increase Ukraine's innovation capacity.*

Conclusion. *Digital transformation is one of the key factors in the formation of the geo-economic strategy for the post-war recovery of Ukraine. In modern conditions, it serves as a fundamental basis for the modernization of the national economy, strengthening its resilience and increasing competitiveness in global markets. The analysis showed that digital technologies form new mechanisms of economic interaction, enhance the transparency of state institutions and create conditions for the integration of Ukraine into the global digital space. At the same time, the results of the study indicate the presence of systemic challenges that accompany the digital transformation: post-war destruction of infrastructure, lack of qualified personnel, cyber threats and uneven access to digital services.*

Keywords: *digital transformation, geo-economic strategy, post-war recovery, sustainable development, competitiveness, tourism, economic sovereignty, trade, potential management, digitalization.*

Одержано редакцією: 15.06.2025
Прийнято до публікації: 17.08.2025